

10.1.2017

Dnro:
956/601/2016

Teleyritykset

Välitystietojen käsittely ja luovuttaminen liittymän tilaajalle tekijänoikeuslain 60 a §:n mukaisissa tapauksissa

Tausta

Viestintävirastoon on tullut yhteydenottoja kansalaisilta, jotka ovat vastaanottaneet tekijänoikeuden haltijoiden edustajien lähettämiä maksuvaatimuskirjeitä. Kirje on osoitettu teleliittymän tilaajalle, ja siinä kehoitetaan maksamaan tekijänoikeuden loukkauksesta johtuva hyvitys oikeudenhaltijalle. Perusteena on markkinaoikeuden tekijänoikeuslain (8.7.1961/404) 60a §:n mukainen päätös (MAO:425/16), jonka mukaan "tekijällä tai hänen edustajallaan on oikeus tuomioistuimen määräyksellä salassapitosäännösten estämättä yksittäistapauksessa saada lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjältä taikka muulta välittäjänä toimivalta palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, josta tekijän oikeuksien suojan kannalta merkittävässä määrin saatetaan yleisön saataviin tekijänoikeudella suojattua aineistoa ilman tekijän suostumusta."

Tekijänoikeuden haltijalla tai hänen edustajallaan on ensivaiheessa tiedossa mahdollisessa tekijänoikeusloukkauksessa käytetty IP-osoite ja ajankohta, jolloin epäilty loukkaus on tapahtunut. Markkinaoikeuden päätöksen mukaan tekijänoikeuden haltijalla tai hänen edustajallaan on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tieto IP-osoitteeseen yhdistettävissä olevan henkilön eli teleliittymän tilaajan yhteystiedoista. Henkilön yhteystietoja on hyödynnetty maksuvaatimuskirjeiden osoittamisessa teleliittymän tilaajille.

Jotta maksuvaatimuksen vastaanottaja voisi varmistua vaatimuksen oikeellisuudesta, hänellä on perusteltu syy tarkastaa, onko tekijänoikeuden loukkauksessa käytetty IP-osoite ollut hänen käytössään maksuvaatimuksessa mainittuna ajankohtana. Teleyrityksissä on ollut epätietoisuutta siitä, voidaanko mainittua tietoa luovuttaa liittymän tilaajalle.

Koska oikeustila on epäselvä ja teleyritysten käytännöt vaihtelevat, Viestintävirasto on katsonut tarpeelliseksi ottaa kantaa siihen, mahdollistaako voimassa oleva lainsäädäntö IP-osoitetietojen käsittelyn teleyrityksissä ja tiedon luovuttamisen

liittymän tilaajalle siitä, onko maksuvaatimus esitetty oikealle taholle.

Henkilötietolain (22.4.1999/523) mukainen käsittelyperuste

Henkilötietolain soveltamisen valvonnan kuuluessa tietosuojavaltuutetulle, Viestintävirasto on pyytänyt tietosuojavaltuutetun kannanottoa siihen, voiko liittymän tilaaja vedota pätevästi henkilötietolain mukaisen tarkastusoikeuden käyttämiseen puheena olevassa asiassa. Tietosuojavaltuutetun toimiston antaman lausunnon (dnro 3118/05/16) mukaan:

"Teleyrityksen tilaajan käyttöön lainaama IP-osoite on tieto, jota teleyritys käsittelee muun muassa asiakassuhteen hoitamiseksi voidakseen tarjota kuluttajalle viestintäpalvelua. Koska henkilörekisterin ulottuvuus määritellään mm. Korkeimman hallinto-oikeuden 27.2.2007 antaman ratkaisun mukaan tietojen käyttötarkoituksen eikä esimerkiksi tietojen tallennuspaikan mukaan, on tilaajan käyttöön annettu IP-osoite tietosuojavaltuutetun näkemyksen mukaan nyt kyseessä olevassa tilanteessa osa yrityksen loogista asiakasrekisteriä. Tilaajalla on henkilötietolain 26 § mukainen oikeus henkilötietolain 28 § mukaisesti tarkastaa itseään koskevat henkilötiedot."

Tietosuojavaltuutetun lausunnosta ilmenee, että IP-osoite on tieto, jota teleyritys käsittelee tilaajan asiakassuhteen hoitamiseksi. Kuten edellä on esitetty, tässä tapauksessa tiedot halutaan tarkastaa siksi, että varmistutaan henkilötietojen oikeellisuudesta eli siitä, että tietty IP-osoite on ollut tietyn henkilön käytössä tietyinä ajankohtana.

Tilaajalla eli rekisteröidyllä on nyt puheena olevissa tapauksissa oikeus käyttää henkilötietolain mukaista tarkastusoikeutta, sillä kyseisten tietojen katsotaan olevan asiakassuhteeseen liittyviä henkilötietoja.

Teleyrityksen käsittelyperuste

Tarkastuspyynnön taustalla on liittymän tilaajan perusteltu syy varmistua, että teleyrityksen luovuttamat tiedot tekijänoikeuden haltijalle tai hänen edustajalleen ovat varmuudella oikeita.

Markkinaoikeuden päätöksen perusteella voidaan teleyrityksellä katsoa olevan tietojen käsittelyoikeus myös tapauksissa, joissa halutaan tarkastaa, onko tietojen haku tehty alun perin oikein tai onko käsittelyssä tapahtunut mahdollinen virhe. Kyseisissä tapauksissa teleyritys käsittelee samoja tietoja kuin mitä se on jo aikaisemmin velvoitettu käsittelemään markkinaoikeuden päätöksen perusteella. Näin ollen markkinaoikeuden päätöksen mukainen teleyrityksen käsittelyoikeus soveltuu myös tietojen tarkastuspyyntöihin, kun tarkoituksena on varmistaa tietojen oikeellisuus.

Tarkastuspyyntöjen osalta tarkastuspyynnön tekijälle (eli pääsääntöisesti liittymän tilaajalle) luovutetaan vain tieto siitä, onko maksuvaatimus esitetty oikealle taholle.

Päätelmä

Viestintävirasto toteaa, että tietosuojavaltuutetun lausunnossa esitetyn mukaisesti liittymän tilaajalla on henkilötietolain mukaisesti asiakassuhteensa perusteella oikeus tarkastaa tiedot siitä, onko hänen käytössään ollut maksuvaatimuksessa esitetty IP-osoite tiettyinä ajankohtana. Viestintävirasto arvioi, että teleyrityksellä puolestaan on oikeus käsitellä nyt puheena olevissa tarkastamistapauksissa tietoja markkinaoikeuden päätöksen perusteella.

Johtaja

Jarkko Saarimäki

Lakimies

Erika Leinonen

Jakelu

Teleyritykset
Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry
Hedman Partners